

LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 9000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

L Ē M U M S
Valmierā

2024.gada 29.augustā

Nr.523
(protokols Nr.11, 53.§)

**Par Valmieras novada pašvaldības Koku
novērtēšanas komisijas 01.07.2024. lēmuma
Nr.135 “Par koka ciršanu Meža ielā 7, Valmierā,
Valmieras novadā” apstrīdēšanu**

Adresāts (iesniedzējs)

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LVKV", reģistrācijas numurs 44103009697, juridiskā adrese:
Rīgas iela 39, Valmiera, Valmieras nov., LV-4201.

Iesniedzēja prasījums

Valmieras novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) dome saņēma Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “LVKV” Valdes priekšsēdētāja Jāņa Biernā 30.07.2024. apstrīdēšanas iesniegumu Nr.5-2/1269 (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/24/4878). Iesniedzējs informē, ka ir saņemts Pašvaldības Koku novērtēšanas komisijas (turpmāk – Komisija) 01.07.2024. lēmums Nr.135 (protokols Nr.29, 4.§) (turpmāk – Lēmums), kurā, izskatot koku ciršanas jautājumu konstatēts, ka tas nav bīstams. Ņemot vērā to, ka koks vecuma dēļ zaudē savu ainavisko vērtību, Komisija pieļauj tā nociršanu, ja zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs atlīdzina zaudējumu par dabas samazināšanu saistībā ar koku ciršanu pilsētas teritorijā. Iesniedzējs lūdz atkārtoti izskatīt lūgumu izsniegt atļauju viena skuju koka nociršanai, konstatējot tā bīstamību un atcelt Lēmumu.

Procesa dalībnieku viedokļi un argumenti

Iesniedzējs nepiekrīt ka koks Meža ielā 7, Valmierā, Valmieras novadā (turpmāk – Īpašums), nav bīstams, attiecīgi tiek piemērota tiesību norma, saskaņā ar kuru ir atlīdzināmi zaudējumi par dabas daudzveidības samazināšanu saistībā ar koka ciršanu.

Iesniedzējs pārvalda Īpašumu no 2004. gada un ir rūpīgi izvērtējis nepieciešamību novērst bīstamību, ko rada skuju koka sasvēršanās uz biroja ēkas pusi. Papildus Iesniedzējs informē, ka nekustamais īpašums ir apdrošināts, t.sk. pret koku (zaru) uzkrišanas gadījumiem. Par ko atbildība iestājas trešās personas darbības vai bezdarbības rezultātā. Iesniedzējs rīkojas, lai nevienai no iesaistītajām pusēm nerastos zaudējumi.

Faktu konstatējums un lēmuma pamatojums

Komisija saņēma Iesniedzēja 14.06.2024. iesniegumu (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.3.5.3/24/335), kurā lūgts izsniegt atļauju viena skuju koka nociršanai Īpašumā sakarā ar to, ka skuju koks sasvērīs uz biroja ēkas pusi, radot bīstamību ēkai.

Saskaņā ar Ministru kabineta 02.05.2012. noteikumu Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" (turpmāk – Noteikumi Nr.309) 4.1.apakšpunktu attiecīgās zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam nepieciešama pašvaldības atļauja koku ciršanai ārpus meža, ja kokus cērt pilsētas un ciema teritorijā. Ievērojot minēto, Iesniedzējam bija nepieciešama Pašvaldības atļauja koku ciršanai.

Izskatot koku ciršanas jautājumu un pārbaudot informāciju Nekustamo īpašumu informācijas sistēmā (NEKIP) Komisija konstatēja, ka Īpašums pieder fiziskai personai, tāpēc Iesniedzējs ar 19.06.2024. vēstuli Nr.3.5.3/24/340 informēts par nepieciešamību iesniegt dokumentus, kas apliecina tiesības veikt koku ciršanu, ja ierosinātais nav zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

28.06.2024. Iesniedzējs iesniedzis papildinformāciju (Pašvaldībā reģistrēta ar Nr.3.5.3/24/349) – Vidzemes apgabaltiesas zvērinātas notāres Dzidras Jēkabsones izdotas ģenerālpilnvaras kopiju, ar kuru Īpašuma īpašnieks [...], personas kods [...], pilnvaro SIA "Latio vērtētāji & konsultanti Vidzemē" (Iesniedzēja iepriekšējais nosaukums līdz 23.03.2020.), vienotais reģistrācijas Nr.44103009697, pārvaldīt Īpašumu, tai skaitā cita starpā vest visas [...] lietas pašvaldībā.

Komisija 01.07.2024. veica iesniegumā minētā koka apsekošanu dabā, tā uzmērīšanu, un novērtēšanu. Tika konstatēts, ka:

1. Iesniedzējs prasa atļauju cirst Eiropas baltegli (*Abies alba*) ar stumbra apkārtmēru 1,3 metru augstumā no sakņu kakla 1,38 m;
2. Koks ir nedaudz sasvērēts biroja ēkas virzienā, taču, gan izvērtējot situāciju dabā, gan *Google Maps Street View* attēlus kopš 2011.gada, secināms, ka sasvēršanās nav notikusi pēkšņi – koks augot dabīgi vainagu veidojis, kur vairāk vietas;
3. Balteglei nav redzamu būtisku bojājumu, tā nav uzskatāma par bīstamu;
4. Ņemot vērā, ka koka vecuma dēļ tas zaudē savu ainavisko vērtību, ir pielaujama tā nociršana saskaņā ar Noteikumu Nr.309 23.punkta prasībām, kas nosaka, ka zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāatlīdzina zaudējumi par dabas daudzveidības samazināšanu saistībā ar koku ciršanu pilsētas vai ciema teritorijā;
5. Zaudējumu aprēķins par minētā koka ciršanu tiek noteikts saskaņā ar minēto noteikumu 24.punkta prasībām:
Eiropas baltegle (*Abies alba*), d = 0,44 cm;
 - koka diametra koeficients – dabā uzmērīts koka caurmērs 1,3 m augstumā no sakņu kakla (cm), dalīts ar 0,702804; koeficients KD = 44 : 0,702804 = 62,6
 - koka sugas koeficients – citzemju sugas, koeficients KS = 2
 - koka nociršanas iemesla koeficients – cits iemesls, koeficients KI = 1
 - apdzīvotas vietas koeficients – pārejās republikas pilsētas, koeficients KA = 2
 - koka atrašanās vietas koeficients – pārejā pilsētas daļa, koeficients KA = 0,8
 - vietējās pašvaldības saistošajos noteikumos par koku ciršanu ārpus meža noteiktais koeficients – ainaviski, dendroloģiski vai ekoloģiski nozīmīgs koks, koeficients PK = 1.

Zaudējumu atlīdzība = KD x KS x KI x KA x Kv x PK = 62,6 x 2 x 1 x 2 x 0,8 x 1 = 200,32 *euro*.

Noteikumu Nr.309 6.punkts netieši definē, kāds ir koks, kas apdraud infrastruktūras darbību, cilvēka veselību, dzīvību vai īpašumu. Noteikumu 6.punkts cita starpā paredz – šo noteikumu 5.5.apakšpunktā minētajā gadījumā nocērtamo koku fotografē vismaz no trijiem skatu punktiem tā, lai būtu skaidri redzamas drošību ietekmējošās koka daļas (paceltas saknes, sašķelts, aizlūzis vai nolūzis stubrs). Lēmumā nav norāžu, ka ciršanai paredzētajam kokam būtu kādas no minētajām drošību ietekmējošām daļām.

Saskaņā ar Komisijas nolikuma 2.1. un 2.2.punktu Komisijas darbības mērķis ir nodrošināt Valmieras novada ārpus meža augošo koku aizsardzību un veicināt Valmieras novada ainavas veidošanu, atbilstoši vides kvalitātes un dabas aizsardzības noteikumu prasībām un novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem. Komisijas uzdevums ir izvērtēt Pašvaldībā saņemtos fizisko un juridisko personu iesniegumus par koku (izņemot augļu koku) ciršanu ārpus meža Valmieras novadā un vainagu sakopšanas (apzāģēšanas) nepieciešamību Valmierā un savlaicīgi, vispusīgi un objektīvi, atbilstoši normatīvo aktu prasībām izvērtējot, pieņemot motivētu lēmumu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.309 13.punktu Komisija izvērtē koka ciršanas atbilstību normatīvajiem aktiem par sugu un biotopu aizsardzību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī koku ainavisko, dendroloģisko un ekoloģisko nozīmīgumu, koku nozīmi dabas daudzveidības saglabāšanā un antropogēnās negatīvās ietekmes samazināšanā uz virszemes ūdensobjektiem un koku atbilstību ēku ekspluatācijas un cilvēku dzīves vietas un drošības apstākļiem un pieņem lēmumu par atļaujas izsniegšanu koku ciršanai ārpus meža vai par atteikumu izsniegt atļauju.

Noteikumu Nr.309 23.punkts noteic, ka zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāatlīdzina zaudējumi par dabas daudzveidības samazināšanu saistībā ar koku ciršanu pilsētas un ciema teritorijā. Zaudējumu atlīdzība tiek aprēķināta kā noteiktu koeficientu reizinājums, un šajā formulā tiek ņemts vērā gan nocērtamā koka diametrs, gan koka suga un atrašanās vieta, gan nociršanas iemesls (noteikumu 3.pielikums). Savukārt zaudējumu atlīdzība par koka nociršanu nav maksājama, ja atļauts nocirst nokaltušu vai bīstamu koku vai arī koka nociršana nepieciešama īpaši aizsargājamas sugas dzīvotnes vai īpaši aizsargājama biotopa uzturēšanai vai atjaunošanai vai dabas pieminekļu uzturēšanai vai atjaunošanai (noteikumu 25. punkts).

Ar šādu tiesisko regulējumu Latvijā ir izveidota sistēma, kas noteiktos gadījumos prasa atlīdzināt ar koka nociršanu dabas daudzveidībai nodarīto kaitējumu (skatīt *Augstākās tiesas 22.02.2023. lēmumu Nr.SKA-453/2023 (680057922)*).

Pašvaldība 02.08.2024. iesniedzējam nosūtīja uzaicinājumu (Nr.4.1.8.3/24/4947) piedalīties un izteikt savu viedokli Pašvaldības domes Tautsaimniecības un attīstības komitejas sēdē 22.08.2024. plkst.10.30. Ņemot vērā, ka notika izmaiņas komiteju norisē, Pašvaldība 09.08.2024. nosūtīja iesniedzējam atkārtotu uzaicinājumu viedokļa izteikšanai Pašvaldības domes apvienotajā komiteju sēdē, kas norisināsies 22.08.2024. plkst.9.00. Pēc dokumentu vadības sistēmas datiem "Namejs" iesniedzējs dokumentu 09.08.2024. saņēma. Iesniedzējs konkrētā jautājuma izskatīšanā nepiedalījās, tāpēc Pašvaldības dome pieņems lēmumu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju.

Ņemot vērā, ka Pašvaldība no lietas materiāliem nav guvusi apstiprinājumu, ka koks – Eiropas baltegle (*Abies alba*) rada tādu apdraudējumu, kas prasītu nekavējošo koka nociršanu un arī iesniedzēja norādītie argumenti nav pietiekami, lai šo koku atzītu par bīstamu Noteikumu Nr.309 izpratnē, tad Pašvaldībai nav tiesisks pamats iesniedzējam piemērot atbrīvojumu no zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma.

Ievērojot minēto, Komisija ir pieņēmusi izvērtētu Lēmumu, kas atstājams negrozīts.

Lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto un, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 81.panta otrās daļas 1.punktu, Valmieras novada pašvaldības 28.03.2024. saistošo noteikumu Nr.121 "Par koku ciršanu ārpus meža Valmieras novadā" 22.punktu, Pašvaldības domes komiteju apvienotās sēdes 22.08.2024. atzinumu,

Pašvaldības dome, balsojot: ar 16 balsīm "Par" (Andrejs Gluhovs, Andris Klepers, Edgars Grandāns, Edvīns Straume, Guna Ķibere, Guntis Gladkins, Jānis Baiks, Jānis Dainis, Jānis Olmanis, Jānis Upenieks, Kaspars Kļaviņš, Mareks Bērziņš, Reinis Muižnieks, Ričards Gailums, Uldis Jansons, Vugars Ecmanis), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, nolēm:

atstāt Valmieras novada pašvaldības Koku novērtēšanas komisijas 01.07.2024. lēmumu Nr.135 (protokols Nr.29, 4.§) negrozītu.

Piemērotās tiesību normas

1. Ministru kabineta 02.05.2012. noteikumu Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 4.1.apakšpunkts un 13.punkts;
2. Valmieras novada pašvaldības 28.03.2024. saistošo noteikumu Nr.121 "Par koku ciršanu ārpus meža Valmieras novadā" 22.punkts;

3. Valmieras novada pašvaldības Koku novērtēšanas komisijas nolikuma, kas apstiprināts ar Valmieras novada pašvaldības domes 28.10.2021. lēmumu Nr.460 (protokols Nr.14, 28.§) "Par Valmieras novada pašvaldības Koku novērtēšanas komisijas un nolikuma apstiprināšanu" 2.1. un 2.2.punkts;
4. Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmā daļa, 76.panta pirmā daļa; 80.panta pirmā daļa; 81.panta pirmā daļa un otrās daļas 1.punkts.

Izvērtētā dokumentācija

1. Iesniedzēja 14.06.2024. iesniegums (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.3.5.3/24/335) ar pielikumiem uz 6 lappusēm;
2. Komisijas 01.07.2024. lēmums Nr.135 (protokols Nr.29, 4.§) uz 2 lappusēm;
3. Iesniedzēja 30.07.2024. apstrīdēšanas iesniegums Nr.5-2/1269 (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/24/4878) uz 1 lappuses.

Lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi. Atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai daļai dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79.panta pirmo daļu, 188.panta pirmo daļu un 189.panta pirmo daļu šo lēmumu administratīvā akta adresāts var pārsūdzēt viena mēneša laikā Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona – pēc juridiskās adreses).

Domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

Jānis Baiks